

مشاغل در نخلستان

اسلام آباد روستایی است که بعد از گردنه‌های پیچ‌درپیچ و ارتفاعات بلند و کوتاه فیروزآباد قرار دارد؛ سرزمینی از نخل؛ نخلستان‌هایی که از دامنه کوه شروع می‌شوند و تا پایین دشت راه می‌کشند. نخل‌های پیر و جوان و خرماهایی لذیذ و خوردنی.

بیشتر خانواده‌های اسلام‌آبادی با کشاورزی زندگی می‌گذرانند. در مدرسه پسرانه روستا از بچه‌ها پرسیدیم می‌خواهند چکاره شوند؟ آیا دوست دارند مثل پدرانشان روی زمین زراعت کنند؟ آیا درس کار و فناوری می‌تواند کمکشان کند پیشه‌ای را که دوست دارند و مهارت آن را دارند، انتخاب کنند؟

بچه‌ها روی موکتی که بین نخل‌های باغ جلوی مدرسه پهن شده بود، دایره‌وار در دو ردیف نشسته بودند و ما هم روبه‌رویشان.

- من بزرگ‌تر بشم می‌خوام معلم دبستان بشم.
- چه خوب! می‌دونی جمعیت این روستا چقدره؟
- حدوداً هزار نفر!
- فکر می‌کنی در آینده اون قدر بچه دبستانی توی روستا باشه که تو بتونی به عنوان یک شغل ثابت به معلمی فکر کنی؟
- باید روش فکر کرد. الان نمی‌دونم.
- ما دلمون می‌خواد خلبان بشیم. اگر میل خدا باشه، مسیره‌های سخت و طولانی رو پشت سر بگذاریم و بتونیم به رتبه‌ای که می‌خواهیم برسیم.
- ما دوست داریم قاضی بشیم.
- مشکلات جدی توی روستاتون بوده که یک قاضی تونسته باشه حلش کنه؟ مثلاً دعوا، بزن‌بزن؟
- نه، یادم نمی‌یاد.
- خب، اگر نباشه، یه قاضی تو روستا چه کار می‌تونه بکنه؟
- اجازه، ما می‌خواهیم دکتر کبد بشیم.

- حالا چرا دکتر کبد؟

- چون همین چند وقت پیش، یکی از زن‌های روستا حالش بد شده. دکتر گفتن کبدش مشکل داره. دوسه ماه از این ماجرا گذشته، ولی هنوز خوب نشده.

- اجازه، ما می‌خواهیم پلیس شسیم! چون خیلی‌ها رو جریمه می‌کنه.

- اجازه، ما خیلی دوس داریم حاجی آقا بشیم!

- خب، حاجی آقا چی کار می‌کنه به نظرت؟

- اجازه! دایی ما حاجی آقا است. توی مسجد برای مردم حرف‌های خوبی می‌زنه، خیلی‌ها دوستش دارن.

از بچه‌ها خواستیم به مدرسه برگردند و برایمان بنویسند اگر جای مؤلف کتاب کار و فناوری بودند، چه مطالبی را در کتاب می‌آوردند و چه موضوعاتی را حذف می‌کردند. این فرصتی بود تا ما با معلمشان گپ و گفتی داشته باشیم و برای اجرا آماده شویم.

آقای عباسی معلم کار و فناوری می‌گفت: «وقتی ما در این روستا يك رایانه هم نداریم، چطور می‌توانیم بخش سایت و رایانه و IT را به بچه‌ها درس بدهیم. برای همین به آن‌ها گفته‌ام که فعلاً از این صفحه‌های کتاب رد می‌شویم.»

- آیا پیش آمده است بچه‌ها در انتهای درس به راهکاری درباره موضوعی برسند و احساس کنند اگر این کار را انجام دهند، می‌توانند به نتیجه دلخواه برسند؟

- همیشه نه، اگر موضوع درس با زندگی بچه‌ها ارتباط برقرار کند، به چنین راهکارهایی می‌رسند.

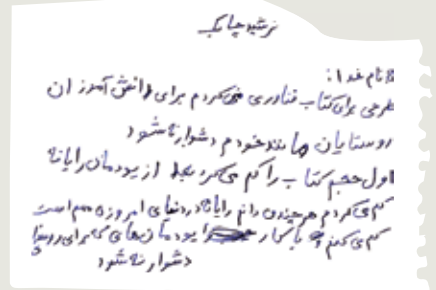
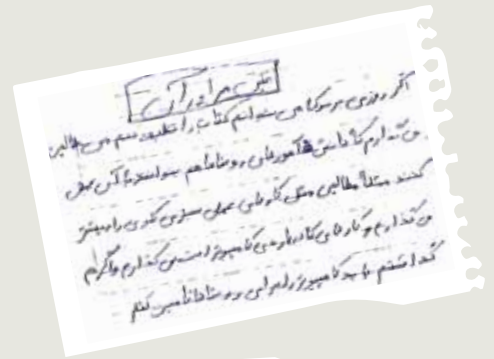
- کتاب کار و فناوری چقدر در زندگی بچه‌ها وارد شده است؟

- خیلی زیاد. اینجا یکی از مسائلی که مردم درگیرش هستند، کار با موتورهای صنعتی است. من به بچه‌ها یاد می‌دهم برای تعمیر این موتورها چه کار کنند و چطور از پس کارهای مزعشان برآیند.

مؤلف کتاب خود باشید!

دانش آموزان گفتند که رایانه و اینترنت ندارند تا دو پودمان کتاب کار و فناوری را در این زمینه به درستی فرا بگیرند. از این رو، این سؤال مطرح شد که: «اگر قرار بود شما کتاب کار و فناوری را تألیف کنید، چگونه آن را می نوشتید؟» پاسخ های دریافتی بسیار جالب و قابل تأمل بودند.

مدرسه کشاورزی

موضوع: توجه به موقعیت بومی دانش آموزان در درس کار و فناوری؛
 بررسی شرایط کارآفرینی و اشتغال در محل زندگی
هدف: آشنایی با مراحل کاشت، داشت و برداشت محصول
شیوه: کاشت نهال هایی به کمک گروه ها در حیاط مدرسه؛ داشت محصول با مسئولیت دانش آموزان

مقدمه

در عصر امروز، نیاز جدی گرفتن مهارت های دستی، بیش از گذشته احساس می شود. زیرا حتی دیگر در خانواده ها، بیشتر کارها به صورت مجازی و ماشینی انجام می شوند. اگر فعالیتی هم انجام شود، جنبه تصنعی آن بیش از طبیعی بودن آن است. به همین خاطر، تأکید می کنیم درس های مهارتی مانند کار و فناوری و هنر جدی گرفته شوند و به صورت عملی کار شوند. البته اگر قرار باشد به صورت عملی کتاب را آموزش دهیم، متوجه می شویم که حجم آن برای یک سال تحصیلی خیلی زیاد است. اگر هم قرار باشد برای به پایان رساندن کتاب به آموزش نظری پردازیم که نقض غرض کرده ایم. اشکال دیگر، تناسب نداشتن مطالب کتاب با موقعیت جغرافیایی شهرها و روستاهای ایران است؛ در حالی که کشور زیبای ما، به سبب گستردگی جغرافیایی، آب و هوا، قومیت و فرهنگ های متفاوتی دارد.

برای نمونه اجرای تدریس این کتاب، به روستای اسلام آباد سفر کردیم. پیشه اصلی ساکنان این روستا کشاورزی است. خرما و نارنج بهترین محصولات این روستا هستند. فناوری به شکل مرسوم در آنجا رونقی ندارد. بنابراین، آموزش واقعاً به صورت غیرکاربردی و نظری انجام می گیرد.

سند برنامه درسی ملی، صفحه ۲۹

حوزه کار و فناوری شامل کسب مهارت های عملی برای زندگی کارآمد و بهره ور و کسب شایستگی های مرتبط با فناوری و علوم وابسته، به ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، جهت تربیت فناورانه و زندگی سالم در فضای مجازی و نیز آمادگی ورود به حرفه و شغل در بخش های مختلف اقتصادی و زندگی اجتماعی است.

